

## 26A:9

**Hinder har ansetts inte föreligga att av samtliga ägare till fastigheter, som betjänas av allmän va-anläggning, ta ut en extra engångsavgift för att täcka kostnaderna för nyanlagda reningsverk.**

Båstad kommunen har under åren 1978 – 1980 byggt ut dels reningsverket i Torekov – investeringskostnad 8 000 000 kr dels, tillsammans med Laholms kommun, reningsverket Hedhuset i Skummeslövsstrand – investeringskostnad för Båstads del 7 375 000 kr. Kommunfullmäktige beslöt den 28 maj 1980, § 104, att dessa kostnader skulle täckas via en av förbrukarna/fastighetsägarna uttagen avgift om 800 kronor "per lägenhet", uppdelad på två inbetalningar med minst tre månader mellan inbetalningarna.

Vid dimensionering hade kommunen räknat med 3–3,5 personer/lägenhet. Kostnad/lägenhet blev vid 3 personer ( $263 \times 3 =$ ) 789 kr. Avgiften var baserad på kostnadsläget den 7 januari 1980 och med utgående från att statsbidrag inlevererats till kommunen vid samma tidpunkt. Enär dock endast ca hälften av bidraget då inlevererats hade avgiften avrundats uppåt till 800 kronor.

I § 5 mom 6 i kommunens va-taxa, antagen den 28 maj 1980 och vad gäller anläggningsavgifter i kraft den 1 juli 1980, stadgades:

För fastighet, för vilken avgiftsskyldighet för spillvattenavlopp från fastighet inträtt före denna anläggningstaxas ikraftträdande, utgår en engångsavgift om 800 kronor per lägenhet. Engångsavgiften avses att täcka en del av kostnaderna för utbyggnad och komplettering av avloppsreningsverk 1978–79.

De bruksavgifter, som fastställdes i samma taxa och som gäller från den 1 januari 1981, innebär jämfört med tidigare taxa en höjning – utöver indexuppräkning – med 20 %.

G.S. ägde en fastighet i Förslöv, Båstads kommun. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för kommunens allmänna va-anläggning och är ansluten till ren-, spill- och dagvatten. På fastigheten är sedan 1970 uppförd en enfamiljsvilla vilken G.S. ägt hela tiden. Ursprunglig anläggningsavgift för fastigheten erlades omkring 1970. G.S. hade av kommunen erhållit en räkning avseende ytterligare anläggningsavgift om 800 kr, varav 400 kr förföll till betalning den 1 februari och resterande 400 kr den 1 juni 1981. Räkningen hade inte till någon del betalats.

G.S. yrkade att Va-nämnden måtte fastställa att nämnda tilläggsavgift ej skulle utgå. För den händelse detta yrkande inte bifölls yrkade G.S. att den av kommunen från den 1 januari 1981 beslutade höjningen av bruksavgifterna med 20 % ej skulle utgå.

Kommunens bestred yrkandena.

G.S. anförde bl.a: Det kan inte vara riktigt att fastighetsägare som för 10–20 år sedan erlagt anläggningsavgift nu skall tvingas erlägga ytterligare avgift. Besluten om de nya avgifterna verkar dessutom vara dåligt ekonomiskt underbyggda.

Kommunen anförde till stöd för sitt bestridande: Huvudman för allmän va-anläggning är oförhindrad att täcka hela eller del av anläggningskostnaden för nytillkommen anläggningsdel genom uttag av engångsavgifter av ägare av fastigheter inom verksamhetsområdet, för vilka avgiftsskyldighet föreligger, oavsett om engångsavgift uttagits tidigare eller ej. Den nu aktuella anläggningsavgiften är avsedd att bidra till kostnaden för utbyggnad och komplettering av reningsverken i Hedhuset och Torekov. Enligt avtal mellan Båstads kommun och Laholms kommun skall kostnaden för reningsverket i Hedhuset delas lika mellan dem. Av kommunens kostnader för va är cirka 85 procent fasta kostnader. Den höjning av brukningsavgiften som skett från den 1 januari 1981 har orsakats av höjda driftskostnader i samband med att de nya anläggningarna byggts ut.

#### **Va-nämnden yttrade:**

Enligt lagen (1970:244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar äger huvudman för allmän va-anläggning att av fastighetsägare, som brukar anläggningen, utta avgifter för anläggningens utförande, drift och underhåll. Avgifterna skall utgå enligt taxa, utformad av huvudmannen enligt de grunder lagen föreskriver, och kan uppdelas i engångsavgift och periodiska avgifter. Engångsavgift får inte utgå med högre belopp än vad som motsvarar fastighetens andel i kostnaderna för anläggningens utförande. De grunder enligt vilka taxan skall vara utformad är – såvitt här är av intresse – att avgifterna inte får överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för anläggningen (24 § va-lagen) varmed menas hela va-anläggningen, och att avgiftsskyldigheten skall fördelas skäligt och rättvist mellan fastigheterna (26 § va-lagen).

Som följer redan av benämningen åsyftas med engångsavgift en avgift som uttas till täckande av viss engångskostnad. I regel uttas sådan avgift då fastigheten ansluts till den allmänna anläggningen. Lagens bestämmelser innefattar emellertid inte något hinder mot att engångsavgift kan utgå även vid annan tidpunkt. Huvudmannen är således berättigad att med iakttagande av ovannämnda grunder för taxans utformning utta ny engångsavgift till täckande av kostnader för utförande av exempelvis anordningar för rening, även om också sådana kostnader kan täckas genom periodiska avgifter (brukningsavgifter). Uttag av ytterligare engångsavgift för ny anläggningsdel skall av rättviseskäl i princip ske hos alla de till den allmänna va-anläggningen – i detta fall avloppsanläggningen – anslutna fastighe-

terna även i fall där den nya anläggningsdelen är hänförlig till viss begränsad krets av fastigheter.

Vad gäller bruksavgifter är huvudmannen (kommunen) berättigad att – likaledes med iakttagande av ovannämnda grunder för taxans utformning – höja dessa för att täcka ökade kostnader.

Bestämmelser i kommunens va-taxa § 5 mom 5 har tillkommit för att möjliggöra för kommunen att av fastighetsägarna utta avgift som bidrag till nya avloppsreningsanordningar. Såvitt känt uttas denna eller motsvarande avgift av samtliga fastigheter som är anslutna till kommunens avloppsanläggning. Inget i utredningen tyder på att kommunen genom dessa uttag skulle åsidosätta ovannämnda regler i 24 och 26 §§ va-lagen. Motsvarande gäller uttagen av höjda bruksavgifter.

Under hänvisning till det ovan anförda finner Va-nämnden att G.S:s yrkande inte kan bifallas.

Va-nämnden lämnade G.S:s talan utan bifall.

*Beslut: 1981-11-11, BVA 80*

*Mål nr: VA 143/80*